

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CLII. Differentia 23. Condemnatus de aliquo crimine, secundum leges
inchoare potest contra accusatorem suum accusationem, nodo civitate,
vel liberate non sit privatus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

11. Ex quibus videtur sequi, quod etiam Bartol. monet non fore differentiam inter leges & Canones, si c. Qualis secundum intentionem legis. Lis nulla intelligatur. Nam in c. illo aliud non dicitur, quam inferioris ordinis personas in superiorum accusationem recipiendas non esse: in lege verò multi casus permittunt actionem filijs adversum parentes. *Primo*, cum agitur de peculio castrensi, vel quasi castrensi, *Secundo*, de emancipatione. Filius enim ut emancipetur, patrem cogere potest. *Tertio*, in questione, an filius in potestate patris. *Quarto* in petitione alimentorum. *Quinto*, si alieno nomine instituenda actio sit, fortè tutorio, curatorio, & de emancipato nihil dubij est, quin illi cum patre, ut cum aliis litigium esse possit, quòd quidem bona propria possidet & sui iuris est. Quocirca petita & impetrata venia patris accusat *l. fin. C. de in ius vocan. Specul. tit. De actore. Decianus l. 3. c. 13. Tholos. l.*

49. c. 2. n. 9. Farinat. in Praxi crimin. Q. 12. n. 53. Molina Disp. 288. n. 9. Bar. iard. s. laesa maiest. n. 25. Laym. l. 3. Trait. 4. c. 8. n. 3. Soto l. 5. Q. 5. ars. 1. Camp. l. 4. Insti. tit. 1. Angel. V. Filium. n. 28. Silvest. eod. n. 28. Gaill. l. 2. Obseru. 72. n. 16. Denig. Bronchorst in Centur. 1. affat. 71. rem totam hac distinctione componi existimat. Iure ordinario nulla lis est inter patrem & filium. Extra ordinem verò sæpè lis est. Addit Vantm. in Tract. De nullis § ex defectu mand. comm. n. 56. quamvis patrem filius, patronum libertus manumissus manumissorem in ius vocare prohibeatur; si tamen fecerit, & non exceperit patrem, acta valitura in casu, quo lege aliqua specialiter non interdicantur. Nam filius, libertus, & his similes iure naturali capaces iudicii sunt, adeoque cum effectu tractant negotia & lites, quamdiu per legem aliquam, vel statutum non impediuntur.

XXIII.

DIFFERENTIA 23.

Condemnatus de aliquo crimine, secundum leges inchoare potest contra accusatorem suum accusationem, modò civitate, vel libertate non sit privatus *l. Is qui. ff. De accusat. At secundum Canones condemnatus de crimine non potest accusare, neq; accusatorem suum, neque extraneum. c. Qui crimin. 6. Q. 1. c. Neganda. 3. Q. 11. Bar. 101. 10. Decian. l. 2. c. 21. n. 1.*

1. **V**lpianus in *cit. l.* limitatem concedit ius accusandi illis qui iudicio publico damnati sunt, tunc nimirum, cum liberorum, vel patronorum suorum mortem, aut rem suam prosequuntur. *l. Qui accusare iun. l. Hi qui. C. Qui accusare non poss. Rosed. in Rubr. De his qui accus. non poss. Specul. tit. De accusat. §. 1. n. 21. & in c. De catero 6. De his qui accusare non poss. Quod tamen Glos. 2. in l. Qui iudicio.*

de accus. in illis non valere putat, qui ob delictum privatum condemnati & infamati sunt. Talibus enim ne quidem prosequendo suam, vel suorum iniuriam, accusare licet. Quam exceptionem alii non agnoscunt, ut *Aretius in c. 1. De accus.* Eaque opinio praevaleret, si ratio Gloriosa adaequata est, dicentis idem repelli ab accusatione in causis ad se, suosque non spectantibus, quia infames sunt, quos de proprijs criminibus iudex condemnavit. *l. 1. ff. De his. qui notant. infamia. l. infamem ff. De publ. iudic. v. Marant. Par. 6. de ordine iudic. §. Expedita secund. parte n. 4. Decian l. 3. c. 17. n. 5.* ubi causam reddit. Nam lex, *inguit*, dispensat sepe contra regulam juris, quando quis vult ulcisci se contra suum debitorem, maxime calumiosum, quia admittit accusationem. *l. Deferre. §. 1. ff. De iure fisci.* Quae vera sunt, quamvis non prosequeretur suam, aut suorum iniuriam.

II. Canones quod attinet in *Causa 6. Q. 1. c.* ita legitur si Sacerdos sine crimine eligi praecipitur, nullatenus ab hominibus criminibus irriteris accusari, aut calumniari permittitur: nec ab alijs, quam ab ijs, qui sine crimine sunt, & iuxta electionem Sacerdotes ordinari possunt. Indignum est enim (*c. 2.*) ut illi eos accusent, qui esse non possunt, quod ipsi sunt: quoniam sicut maiores a minoribus non judicantur, ita nec criminari possunt. *Clemens Papa epist. 1. relas. in c. 5. ead. B. Petrum* scribit homicidas & adulteros, & cunctos criminibus irre-

tos, eisque coaequales ab Episcoporum vexatione, & accusatione prohibuisse: imò dixisse maiores a minoribus nec accusari, nec judicari ullatenus posse quod hoc non solum divinae, sed etiam saeculi leges prohiberent. Adhuc *Telesphorus in epist. un. c. 3.* non suscipiendos esse ad accusationem iubet qui idonei non sunt, qui que adversus patres armantur, infames esse. *Pius Papa quoque relas. c. 9. ead.* non decere, ut oves pastorem suum arguant, plebs Episcopum accuset. *Eadem Anterus in c. 13. inculcat.* Sed de Sacerdotibus & Episcopis tantum videntur loqui. Generalis est, *Stephani Papa in c. 1. 3. Q. 11. praecipio.* Neganda est accusatis licentia criminandi, priusquam se crimine, quo premuntur, exuerint: quia non est credendum contra alios eorum confessioni, qui criminibus implicati sunt, nisi se prius probaverint innocentes, quoniam periculosa est, & admitti non debet rei adversus quemcunque confessio.

Ex quibus liquido apparet, legum, & Canonum vel nullam, vel modicam dissonantiam esse; nisi quod propter animarum salutem, qui proprius sacri Juris scopus, minus gravate apud Ecclesiae praepositos, quam laicos Iudices recipienda sit querela, vel accusatio

* *
*
L